

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 Din
Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštni predal št. 345. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393

Ljubljana, 21. junija 1934

Naročnina za četrto leta 20 Din, za pol leta 10 Din, za vse leto 30 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja

Štev. 25.
Leto VI

Obleka dela človeka...

Po vojni so se razmere zelo izpremenile. Ljudje so se začeli elegantno oblačiti, navadili so se lahkega zaslужka denarja in brezobzirnega stopanja skozi življenje, ne oziraje se na desno ne na levo. Toda povojne razmere so bile ne-normalne.

Danes je stvar že nekoliko drugačna. Denar se mnogo težje zasluži, ljudje se ne morejo več tako oblačiti kakor nekoč — skratka, življenje je postalo spet težko.

Toda od časa do časa nas še zmeraj iznenadi kakšen primer povojne psihoze.

Tega sem se spomnil, ko sem te dni bral v časnikih kratko vest iz Maribora. Zelo neznačno vest, na dokaj skritem mestu in natisnjeno brez kričevega naslova. Takole nekako se je glasila:

»Na vogalu Gosposke in Slovenske ulice se je včeraj pripetil sredi najživahnejšega uličnega vrvenja razburljiv prizor. Neka dama se je sprehajala s svojim psičkom. Nasproti ji je prišel lepo oblečen gospod. Naključje je hotelo, da se je zadel v psička. Skandal! Elegantna dama se je razburila in preden se je lepo oblečeni gospod zavedel, mu je zavnela na obrazu gorka zausnica. Stvar je postala interesantna. Kakor bi trenil, so se okoli tria zgrnili ljudje in čakali, kaj se pride. Na eni strani je stala razburjena dama, na sredi užaljeni psiček, ki je ogorčeno bevskal, na drugi strani pa osupli gospod. Tedaj se je elegantni gospod zavedel in prišel do sape. Brez pomišljanja je zamahnil in vrnil elegantni dami prejeto klofuto z obrestmi. To se pravi, dal ji je dve. Senzacija! Skandal! Ljudje so gledali, strmeli, eni so se smejali, drugi zgrajžali. Kakšen bo konec? Ljudje so pričakovali nadaljevanja, zdaj je bila dama na vrsti. Toda pričakovane nadaljevanja ni bilo. Na pločniku je stala dama, še bolj osupla kakor malo prej lepo oblečeni gospod, vsa rdeča v obraz, in držala na vrvi psička, ki se je bil med tem že potolažil. Toda elegantnega gospoda... njega ni bilo nikjer več. Izgubil se je bil v gneči.«

Po vojni smo se marsičesa odvadili, odvadili smo se lepega vedenja in pozabili, kaj je olika. Postali smo, kakor smo tedaj rekli, Amerikanci — po vzgoji, po načinu življenja in po delu. In nismo dosti izpraševali, ali je vse dobro, lepo in umestno, kar smo mislili, da je ameriško. Od Američanov smo se le preveč navzeli slabih reči, dobre pa prezrili. V Ameriki bi bil na primer ta mariborski dogodek nemogoč. Američan sicer rad gleda boksaške tekme, rad se pretepa, tudi sirov in brezobziren zna biti, toda ženske ne bo udaril. Vsaj na ulici ne.

Klofutanje v Mariboru med elegantno damo in lepo oblečenim kavalirjem na najprometnejši ulici je najvidnejši dokaz pomanjkljive vzgoje naših dni. To velja ne samo za »gospoda«, temveč tudi za »damo«. Dobro bi bilo, če bi dobra duša poslala i njej i njemu knjigo o lepem vedenju. Tam bi odkrila marsikatero zanimivo in poučno stvar. Le enega najbrže v njej ne bi našla: da se zaradi takšne malenkosti ne bi smela dama tako izpozabiti, kakor se je izpozabila elegantna dama iz Maribora. In tudi tega najbrže ne piše knjiga o lepem vedenju, da gospod, ki hoče res biti gospod, niti v sanjah ne sme dvigniti roke na žensko. Ne doma ne na ulici. To najbrž ni zapisano v knjigi o lepem vedenju, ker je za civiliziranega človeka samo po sebi umestno. Pač bi pa mariborska dama in mariborski gospod našla v tej knjigi nekaj dobrih naukov, kako se obnašata prava dama in pravi kavalir.

Zapisal sem te vrstice, ker sem že večkrat imel priliko govoriti z lepo napravljeno damami, ki niso bile dame,

Pet škatlic veramona

Temni elementi zagrebškega podzemlja. — Poklicni kvartač in pouličnica, ki je iz ljubezni do njega prodala lastnega otroka! — Smet edina rešiteljica iz zavoženega življenja

Zagreb, sredi junija

Danes vam bom poročal o tragičnem samomoru dveh zakoncev v Novi vesi v Zagrebu. Morda ste o njem že brali kratko vest med dnevnimi novicami: gre za samomor Petra Podkrajška in njegove žene Cvijete. Okoliščine, v katerih sta si vzela življenje, dajejo temu dvojnemu samomoru pečat ene izmed najžalostnejših afer, kar jih je zadnje čase zabeležila zagrebška kriminalna kronika.

Zagreb je s svojo velikostjo in številom prebivalstva, s svojimi dobrimi in slabimi pojavi pravo velemesto. Ravno kriminalna policija nam dá za to le prepogosto tehtnih dokazov. Kakor vsa velika mesta pozna tudi Zagreb vse polno temnih podzemeljskih elementov, ki znajo skrivati svoje početje pred policijo in iznajdljivi časopisnimi poročevalci — vse do tle, dokler nekega dne ne zagreše usodnega dejanja, ki ga ni več moči prikriti roki pravice. In tedaj stopijo pred nas v jarki luči kriminalnih razkritij, razgaljeni do nagega, da obide človeka groza spričo tolikšne pokvarjenosti in žalostne zavoženosti življenja. To so oni nesrečni ljudje, ki podnevi spijo in se jim dan začne šele tedaj, ko prižigajo po mestu električne in plinske svetiljke. To so večji ali manjši vlomilci, to so tolerirane ženske, to so poklicni kvartači, ki žive od danes do jutri, v neprestanem strahu pred policijo brez posebnega poklica. — Moški, ki bi radi živeli od dela tujih rok, ženske, ki se prodajajo, ker jim delo smrdi ali pa ker jih je nesrečna usoda pehnila v blato življenja. Eni kakor drugi bi hoteli poceni, lepo in nekrbno živeti.

Iz takšnega okolja sta bila tudi Peter Podkrajšek in Cvijeta, v zagrebškem temnem svetu znana tudi pod imenom Olga.

Peter Podkrajšek je bil sobni slikar brez službe, Cvijeta Podkrajškova — Olga — je bila tolerirana ženska.

Oba sta prišla v Zagreb, ker sta mislila, da bosta v velikem mestu lažje in lažje živela. Peter takrat morda še ni bil tako na koncu; morda je prišel v dobri veri, da si bo v Zagrebu lažje našel zaslужka. Toda prinesel je s seboj usodno strast: kvartač je bil. In ker gre kvartanje lažje od rok kakor slikanje sob, je zamenjal čopič s kvartami. Pa ni imel sreče. Kar je takrat še zaslužil s poštenim delom, so mu vse kvarte požrle. Tako je bil zmeraj brez denarja.

Lani v aprilu se je oženil z dotedanjo tolerirano žensko Olgo. Iz ljubezni? O, ne. Zaradi denarja. Olga sicer ni bila premožna, imela je pa vsaj majhno posestvo v hrvatskem Zagorju, nekaj prihranjenega denarja in nekoliko zlatnine. In še nekaj. Olga je »služila«.

Vselej kadar je bil Peter suh, mu je Olga prinesla denar. Kakšen denar, Peter ni vprašal. Bil je oni umazani, grenki in skeleči denar,

in z lepo oblečenimi gospodi, ki niso bili gospodje. Zapisal sem jih tudi zato, ker jih toliko izmed nas ne razume žgoče ironije narodnega pregovora, da »obleka dela človeka — gvaht pa uši...«

Haka.

ki ga je Olga zaslužila na cesti. S svojim telesom...

Usoda deklet Olgine vrste je že sama po sebi dovolj žalostna. Še mnogo hujša pa postane, če jih usoda kaznuje z onim, po čemur vsako živo bitje najbolj hrepeni, kar je pa tem nesrečnicam največje prekletstvo: z ljubeznijo.

Zakaj ženske, ki jih je usoda obsedila, da morajo same sebe prodajati, skoraj vselej nesrečno končajo, če se zaljubijo. Po navadi gre tedaj ves njihov na toli žalostni način pridobljeni zaslupek v nenasitne roke njihovega stalnega prijatelja, ljubimca ali moža, ki ga podobno kakor Olga Peter zapravi po beznicah, pri kvartah, alkoholu in s drugimi ženskami.

Tako so tudi tisočaki, ki jih je Olga dobila od prodaje svojega posestva, prav kmalu skopneli. Za njimi je romal njen nakit; odnesla ga je v ljubljansko zastavljalnico. Toda vse to je bilo Petru še zmeraj premalo. Olgine prijateljice so na policiji izpovedale, da je imela nesrečna Podkrajškova žena 14letnega sina, ki ga je že pred leti oddala na kmetu v rejo in zadnje čase sploh ni več vedela, kje živi. Te prijateljice trde,

da je Olga svojega lastnega otroka prodala za 4.000 Din, samo da pride do denarja, ki ga je neprestano terjal od nje Peter Podkrajšek.

Zakaj nesrečna Olga je bila do blaznosti zaljubljena v svojega ničvrednega moža. Prodala bi bila celo svojo dušo, samo da bi mogla njemu ustreči.

Tako je razumljivo, da je naposled prišla čisto na konec. Zdaj je seveda njen mož ni hotel več poznati, kaj šele, da bi ji pomagal. Ker ni imela denarja niti za še tako skromno sobo, so jo zadnje čase njene prijateljice iz usmiljenja jemale k sebi. Kadar pa niti to ni šlo,

je prenočevala v neki vegasti baraki, tako nesnažni in nagausni, da še žival ne bi v njej živela.

In ko tudi tam ni več našla prostora, je po cele noči prezebala po dvoriščih ali pa spala pod dvokolnicami zagrebških postrežkov.

Kaj je med tem počel Peter Podkrajšek? Pred kakšnimi tremi tedni je dobila policija prijavo, da je nekemu višjemu uradniku v gornjem delu mesta zmanjkalo v pisarni 28.000 Din. Omenjeni uradnik je bil za nekaj trenutkov odšel iz svoje sobe in pustil suknjič z listnico na obešalniku. Ko se je vrnil, je našel listnico prazno. Neka uradnica iz iste pisarne je povedala, da je opazila v šefovi sobi neznanega možkega, ki je koj nato izginil. Po njenem popisu si policija ni mogla dosti pomagati. Toda detektivi, ki so hodili ponoči po raznih zagrebških zakotnih lokalih in pazili na sumljive elemente, so kmalu prišli na sled Petru Podkrajšku, ki je na debelo razmetaval nove tisočake. Tudi nedoločni popis one uradnice se je z njim ujemal.

Podkrajšek je kmalu zavohal, da mu je policija za petami. Zato je odšel iz svojega dotedanjšega stanovanja, si kupil novo obleko in povedal gospodinji,

da gre za nekaj časa na morje, češ, da je potreben oddiha. Obenem je prosil, naj ga ne odjavi, ker se bo kmalu spet vrnil. Upal je na ta način policiji zametati sled za seboj.

Pa ni šel na morje. Ostal je v Zagrebu in zapravljaj ukradeni denar po beznicah in nočnih zabaviščih. Sele ko je začutil, da mu postajajo zagrebška tla prevročja, je nekega dne odpotoval v Novi Sad, kjer ga ni nihče poznal. Toda tam ni dolgo ostal. Preveč ga je vleklo v Zagreb, preveč se mu je tožilo po prejšnjih zabaviščih.

Tako je nekega dne potrkal v Novi Vesi št. 34 neki neznanec in vprašal, ali bi lahko dobil mesečno sobo. Lastnik je ravno imel prazno sobo in mu jo je oddal. Ta neznanec je bil Peter Podkrajšek. Lastnik hiše, uradnik higienskega zavoda, je seveda zahteval od svojega najemnika, naj mu izpolni prijavnico. Toda Podkrajšek se je izgovoril, da bo to drugi dan storil, češ da je zato še čas.

Olga je bila v tem času popolnoma brez sredstev. Od svojih prijateljic je izvedela, kako njen mož razmetava denar in preživlja noči z njenimi tovarišicami. Tedaj jo je obšla

tolikšna ljubosumnost, da je šla in sama prijavila moža policiji, češ da ne verjame, da bi si bil denar, ki ga zadnje čase na debelo zapravlja, na pošten način zaslužil.

Toda komaj je to storila, jo je že obšel kes, ker ji je prišlo do spoznanja, da bo sama spravila svojega ljubljenelega moža v pogubo. K njemu se pa vseeno ni vrnila, toliko ponosa si je še ohranila.

Z nezmisljivim instinktom zasledovanega zločinca je Peter Podkrajšek spoznal, da je izgubljen. Najbrže je tudi slutil, da se mu je celo lastna žena izneverila. Zato je sklenil napraviti konec svojemu izgubljenemu življenju. Poslal je k Olgi nekega svojega prijatelja in jo prosil, naj pride k njemu. Nesrečna žena, ki jo je čedalje huje grizel obup, da je ovadila svojega moža, se ni dala prositi. Ponoči, ko so v hiši že vsi spali, je je Podkrajšek vtihotapil v svojo sobo.

Prihodnje dni je gospodinja vsako jutro potrkala pri svojem najemniku na vrata in ga pozvala, naj vendar že izpolni prijavnico za policijo. Toda Podkrajšek se je vselej znal kako izgovoriti. Gospodinji se je sicer čudno zdelo, da je skrivnostni gost vselej le za ozko špranjo odprl vrata, ali pa celo kar zaprtimi vrati odgovoril, da je truden in da bi se rad še malo odpočil; prijavnico da bo že o pravem času izpolnil in oddal.

Tudi ondan je gospodinja trkala na njegova vrata, trdno odločena, da spravi stvar vendar že v red. Toda dobila je komaj slíšen odgovor: »Počakajte še malo, gospa, da se oblečem.« Tisto dopoldne ga je potem pustila pri miru, ker je hotela počakati, da se njen mož vrne iz pisarne. Toda ko je mož potrkal na vrata svojega skrivnostnega najemnika, ni dobil nikakega odgovora. Stvar se mu je zadelo sumljiva. Odhitel je po stražnika in ključavničarja, ki je s silo vdrl v sobo.

In tedaj se jim je odprl strahoten prizor. Vsa soba je bila polna kr-

Se nadaljuje na 8. str.

Skrivnostna rdeča raca

Umor, ki je celo senzacij vajeni Newyork spravi pokoncu. — Rafiniran komplot žene in njenega ljubimca. — Kje je glava? — Okevarljena raca izda skrivnost

V Newyorku umore na leto povprečno do tisoč ljudi. Toda le o malokaterih od njih se časniki obširneje razpišejo, zakaj večina teh umorov gre na rovaš gangstrov ali so pa posledica pretepev, demonstracij itd. Take reči pa razvajeno newyorško javnost le malo zanimajo. Zato gredo v Newyorku tudi preko najbrutalnejših in še tako skrivnostnih umorov kaj hitro na dnevni red. Iz novejšega časa sta znana le dva umora, ki sta po načinu svoje izvedbe in svoji skrivnostnosti postala pravcata detektivska romana in sta zato tudi Newyorčane dolgo držala v napetosti. Ta dva umora sta zvezana z imenom Ruth Snyderjeve in Willieja Guldensuppeja. Čeprav je minilo že več kot deset let od skrivnostnega umora Guldensuppeja, živi njegovo ime še danes v spominu newyorškega prebivalstva. Kako so prišli na sled temu zločinu, vrednemu iznajdljivosti Conana Doylea ali pokojnega Wallacea, vam hočemo v naslednjih vrsticah na kratko popisati.

Rdeča raca

Bil je mož, ki je imel raco — snežnobelo raco. Živel je v Woodside, enem izmed najzaketnejših newyorških predmestij. Bil je nekega poletnega večera, nekaj dni pred ameriškim narodnim praznikom 4. julija, ko se je raca prizibala v takšnem stanju, da si je njen lastnik moral pometi oči, ko jo je zagledal. Ali je bila večerna zarja temu vzrok, ali so si pa mestni pobalini privoščili neokusno šalo na njegov rovaš? Bele prsi drugače zmeraj snežnobele race so bile to pot temnordeče — od krvi ali barve?

Prestrašeni lastnik si je raco temeljito ogledal in prišel do spoznanja, da njena barva izvira od krvi. Toda ne od njene lastne krvi, zakaj njegova »Julija« — tako je bil krstil svojo ljubljeno — ni bila nikjer ranjena. To odkritje mu je zadalo precej preglavic. Zato je drugo jutro sklenil, da bo raco zalezal in skušal dognati, kaj je počela, da si je na toli strašni način omadeževala svoje prsi. Na vse zgodaj se je po prstih odpravil za njo in jo že čez nekaj minut videl, kako je zadovoljno plavala v majhnem ribniku. In v tem ribniku so potem našli rešitev zagotovitve, zaradi katere newyorški uredniki že nekaj noči niso mogli spati. Skrivnostna rdeča raca je pomagala odkriti hišo, v kateri se je izvršil umor; že drugi dan je tam pokoli kar mrgoleko reporterjev in policistov, ki so pozneje vsi zasloveli — le uboga »Julija« in njen lastnik, ki sta imela pri tem največje zasluge, sta odšla praznih rok...

Skrivnostni zavoji

Ze cel teden prej so si v glavni newyorški mrtvašnici belili glave s strašno uganko. Od vsepovsod so dobivali zavoje z deli moškega trupla, ki so se počasi združevali v celoto. Dva fantalima, ki sta se kopala v East-Riverju, sta našla sveženj in v njem zavita pleča, lehti in prsi človeškega trupla. Nekaj dni nato so drugi dečki, ko so se igrali v gozdiču blizu 176. ceste, odkrili podoben sveženj, zaviti v enako povoščeno platno

kakor prvi. V njem so bili spravljene spodnji udje človeškega trupla. Druge dele nesrečne žrtve so našli mornarji vojne ladje »Vermont« v brooklynskem pristanišču.

Tako so v mrtvašnici polagoma spravili vse dele trupla skupaj, manjkala je le še glava. Kje naj dobe to glavo? In komu pripada? Javnost je hotela odgovora na to vprašanje in ubogi reporterji in policisti bogme niso imeli vzroka, da bi držali križem roke.

»Kje je Willie?«

Neke noči je sedel poročevalec velikega newyorškega dnevnika pri vrču piva v gostilni na tretji aveniji. Za sosednjo mizo sta sedela dva moža in se pogovarjala. Reporter je v njima spoznal maserja iz bližnje parne kopeli.

»Willie danes spet ni prišel v službo?«

»Ne,« je odgovoril drugi. »Že od petka ga ni.«

To je bistremu reporterju zadoščalo. Pri priči je plačal in odhitel v kopel. Tam je dal poklicati upravitelja in vprašal po Willieju.

»Aha,« je menil upravitelj, Willieja Guldensuppeja mislite. Da, pri nas je v službi. Nerazumljivo mi je samo, kje tiči že ves teden.«

Poročevalec je namignil na skrivnostno najdbo moškega trupla brez glave.

»Willieja ne bo težko spoznati,« se je oglasil neki maser. »Na prsih je imel tetovirano žensko glavo.«

»Kje stanuje?« je vprašal poročevalec.

Upravitelj je pogledal v seznam osebja.

»Na deveti aveniji, št. 439.«

»Pri neki ženski, Nack po imenu,« je dodal neki nameščenec.

Hladnokrvna žena

Drugo jutro so imeli maserji parne kopeli žalostno nalogo, da identificirajo ostanke svojega mrtvega tovariša. Ob istem času je stala Mrs. Nackova pred policijskim uradnikom tistega okraja in odgovarjala na njegova vprašanja. Neki prodajalec v Astoriji je bil namreč v njej spoznal tisto damo, ki je v kritičnem času kupila povoščeno platno iste kakovosti, v kakršno so bili zaviti deli umorjenčevega trupla.

Pri zaslišanju je bila Mrs. Nackova mirna in dostojanstvena. Po končanem izpraševanju je poskusil policijski uradnik stari trik, ki sko-

raj nikoli ne zgreši svojega namena. Peljal je Mrs. Nackovo pri zadnjih vratih ven, da se je osumljenka malone spoteknila ob odsekane noge, ki so jih bili položili na prag.

»Ali so to Guldensuppejeve noge?« je rezko vprašal policijski uradnik.

Toda policist ni poznal mistress Nackove. Mirno in hladnokrvno ter začudeno nad takšnim vprašanjem je odgovorila:

»Kako naj vem? Saj nikoli nisem videla njegovih golih nog. Razen tega — kako naj bodo njegove noge, če pa še živi?«

V svojo nesrečo si je bila izbrala za umor pomagata, ki ni imel tolikšnega daru za samozatajevanje in molččnost. Bil je to neki brivec, doma iz Poznanja, ime mu je bilo Martin Torzewski, v Ameriki se je pa prekrstil za Martina Thorna. Svojim tovarišem v brivnici je že dalje časa bahavo pripovedoval, da bo Guldensuppeja umoril, bodisi z revolverjem, strupom ali pa z bodalom. Tega pripovedovanja ni niti tedaj opustil, ko je bil Guldensuppe že mrtev; povabil je nekega svojega tovariša k sebi na čaj, mu na dolgo in široko razlagal, kako je Guldensuppeja ubil, in užival v podrobnostih svojega »junaštva«.

Takšna je ljubezen...

In vsemu temu grozodejstvu je bila samo ljubezen vzrok. Ljubezen do zalite in debele štiridesetletne Avguste Nackove, po poklicu babice iz severne Nemčije. Svoj poklic je izvajala v Ameriki brez uradnega dovoljenja. In kakor je pomagala ljudem brez licence na svet, tako je tudi pomagala spraviti človeka brez licence na drugi svet.

Herman Nack se je bil poročil z njo še v stari domovini. Prišla sta v Newyork in Herman Nack je odprl trgovino s hrenovkami. Toda ta poklic se ni dal spraviti v sklad z njegovimi izdatki, ki so šli poglavito za pivo. Zato je prodal trgovino in kmalu nato izginil v ozadju trikotne drame. Ob razpletu zločina je bil pomivalec posode v enem izmed najzaketnejših newyorških predmestij. Pri sodni razpravi je tako iskreno in odkritosrčno obžaloval Guldensuppeja, čeprav ga je bil izpodrinil pri Avgusti, da ni padla nanj niti najmanjša senca suma, da bi bil tudi on soudeležen pri umoru.

Toda Willie Guldensuppe ni bil edini Hermanov namestnik pri njegovih delih. Nekajkrat se je moral umekniti tudi Martinu Thornu. Samo da je mistress Nackova, ko je delala bilanco svojih čuvstev, prišla do spoznanja, da je s Thornom ne veže nesebična ljubezen. Tako se je Guldensuppe čutil še dalje gospodarja nad njo. Z njegovim razmerjem do nje se mu je zdela docela združljivo, da si je od časa do časa izposodil pri njej denar, tem rajši, ker je sam zaslužil komaj deset dolarjev na teden. Thorn, ki je bil samo telesno, ne pa tudi finančno slab, s takšnimi posli ni bil zadovoljen in je Guldensuppeju večkrat grozil z revolverjem, dokler ga ni le-ta nekoč korenito premikastil in ga vrgel po stopnicah.

Kje je bila glava

To je pa postalo usodno za Guldensuppeja. Zakaj Thorna je sramota pekla v dno duše in je mislil samo na maščevanje. Avgustino sočutno srce je zdaj začelo nenadoma topleje utripati za Thorna, in tako sta skovala peklenški načrt. Kakor bornejski lovci na človeške glave je Thorn sanjal samo o tem, kako bi prišel do glave svojega tekmeča in si ob tej trofeji utešil svojo maščevalnost.

Avgusta in Thorn sta si v Woodside najela majhno hišico, češ da mislita napraviti v njej zavetišče za otroke. Povabila sta Guldensuppeja, da si hišico ogleda. Ko je le-ta stopal s pipico v ustih po praznih sobah, ga je Thorn počakal v zasadi z revolverjem, bodalom in steklenico strupa. Pri prvi priložnosti, ki se mu je ponudila, je svojo žrtev podrli od zadaj s strelom na tla, zasadil umirajočemu še bodalo v prsi in mu z britvijo odrezal glavo. Med tem je šla Mrs. Nackova v bližnjo trgovino in kupila nekaj metrov povoščene platna. Ves dan sta nato imela polne roke dela, da sta Guldensuppeja razsekala na kosce in ga spravila v majhne zavoje. Potem sta se odpravila na razne »izlete«, da sta se teh zavojev na primernih krajih odkrivala. Mrtvečovo glavo, edino, kar je Thorn hotel imeti, je polil z mavcem, nato jo pa vrgel v East River.

Thorn je prišel na električni stol, Mrs. Nackova je pa dobila devet let.

Se enkrat raca

Toda ne smemo pozabiti race »Julije«. Thorn je bil razsekal truplo v kopalni kadi. Da bi sledove krvi zabil, je zločinski par spustil vodo v kad in jo pustil več dni teči. Thorn je bil zdaj prepričan, da je voda odplavila vso kri njegove žrtve v kanal. Toda v tistem predmestju še nimajo kanalizacije, in tako je otekajoča se voda z Guldensuppejevo krvjo napravila v sosesčin ribnik, ki mu je pozneje raca s svojimi belimi prsmi izmamila grozotno skrivnost.

Izobražen komornik

Carica Katarina je imela komornika, ki je znal s svojo spretnostjo prepričati ne samo tovariše, temveč tudi svojo visoko gospo, da je na vseh poljih dobro podkovan.

Nekega dne je javil carici prihod kurirja z Dunaja.

»Kako dolgo je sel potoval?« je vprašala carica.

»Teden dni, veličanstvo,« je brez pomišljanja odgovoril komornik.

Katarino je naglica — za takratne razmere vprav fantastična — s katero je kurir prevozil pot z Dunaja v Petrograd, silno osupila.

»Po kateri poti je pa potoval?« je dalje vprašala vladarica.

»Čez Frankfurt, Leipzig, Strasbour in Amsterdam, vaše veličanstvo.«

»Oho, kje je pa tu geografija ostala?« je vzkliknila carica.

»To je pa kurir pustil ob strani, da se preveč ne zamudi,« je odvrnil komornik, meneč da je carica z besedo »geografija« imela v mislih kakšno reko ali mesto.

Najnovejša škotska

Zena: »Kaj bi rad od prodajalca časopisov?«

Mož: »Večerni list bi kupil.«

Zena: »Kaj ti ne pride na um! Saj še včerajšnjega jutranjika nisi do konca prebral!«

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršni vse bančne posle najkvalitetneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 8064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Den Haag; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

V Tivoliju

Ljubljana

Na otroškem igrišču.
Truš. Smeh, sempatija tudi jok.
Igranje.

Skrbne matere in krščenice plaho pomagajo najmanjšim prvič na noge.

Na neki klopi sedi lepo oblečen gospod. Ponosno pripoveduje sosedu zraven sebe o svojem sinčku, ki se nekaj korakov v stran igra z drugimi otroki.

»Pameten vam je ta fant! In bistri! To ima po meni. In dolrega srca je! Tudi to ima po meni,« razlaga poslušajočim upokojevcem.

Takrat priteče nadobudni sinček.

»Papa, mojo zemljo, prosim!«

Dobi jo, se zagnize vanjo in odhiti spet k svojim tovarišem.

Neki bledoličen fantek zasleduje z lačnimi očmi sleherni zalogaj, ki se izgubi v njegovih ustih.

»Daj tudi meni malo!«

»Ne dam!« zareži vzorni deček.

»Nevoščljivci!« zavpije lačni in mu pripelje klofuto.

»Nevoščljivci!« Samo ta edina beseda, nič drugega. In slabotni, blede fantek vrže rejenega ob tla. Z neusmiljenimi otroškimi pestmi ga obdelava, da je joj, in oči mu gore od jeze.

Drugi dečki se ne mešajo v pretep.

»Papa, hudobni fant me tepe!« tuli vzorni sinček na tleh.

Papa vstane. Njegova visoka grozeča postava požene zmagovalca v beg.

»Ne igraj se s takšnimi pobalini! Kolikokrat sem ti že rekel! K meni sedi!«

Pokorno stori vzorni otrok po zapovedi. X.

Lušno je študentsko življenje...

Lipso

Dvaindvajsetletna visokošolka Helena Z. je lepo dekle. In študent Herbert S. je tudi zal fant. Razen tega je imel še barvasto čepico, ki se mu je imenitno podala. Dovolj razlogov, da se je mlado dekle do ušes zaljubilo vanj. Takšne reči se med študenti, kakor pravijo, odigrajo le platonski. Toda oba mladca sta prišla do spoznanja, da to ne sodi več v današnje čase. In tako se je zgodilo, da se je Helena Z. meseca decembra 1932 začutila mater. Tedaj je bilo pesmi konec. Vsa obupana se je zatekla k zdravniku in ga prosila in rotila, naj jo reši materinstva. Toda mož se ni dal omehtati. Temu se ima tudi njen otrok zahvaliti, da je prišel na svet. A ne za dolgo. Študentka ga je zadržala in vrgla v školjko na stranišču. Ko so delavci čistili greznico, so našli otroka, in Helena Z. je prišla pred sodišče zaradi detomora.

Toženka se je skušala zagovarjati, da je to storila samo iz sramu pred svojimi starši. Razen tega se je bala, da ne bi njen ljubimec izgubil organizmiške službe v farni cerkvi.

Izvedenci so spoznali študentko krivo detomora in jo obsodili na leto dni ječe, poostrene s trdim ležiščem vsakega četrta leta.

Helena Z. je kazni sprejela. In študentska idila se je spet enkrat žalostno končala.

Obubožani sportni prvaki

Žalostna usoda lahkomišelnih veličin. - »Kakor pridobljeno, tako izgubljeno!« - Ostali so jim samo spomini na lepe dni, ki jih ne bo nikoli več...

Mogočni razvoj sporta v povojni dobi je prinesel slavo celi vrsti sportnikov, ki so si s svojimi sposobnostmi pridobili težke milijone v dobrih valutah. Toda po večini so ta bogastva prav tako naglo kakor so zrasla tudi skopnela; saj je znana resnica in tudi pregovor pravi: kakor dobljeno, tako izgubljeno.

Boksač, ki je hotel s svojimi oblekami posekati celo Waleškega princea

Ko je sedanji svetovni boksaški prvak srednje teže Maxie Rosenbloom pred kratkim odhajal iz Madison-Square-Gardna, kjer se je pogajal za neki match, je na cesti poklical taksi. A kdo popiše njegovo začudenje, ko spozna v šoferju svojega prednika Pavla Berlenbacha — boksača, ki je bil še pred nekaj leti prav tako znamenit kakor nekoč Jack Dempsey.

Ta Berlenbach je bil na višku svoje slave dolarski milijonar. Toda ko se je umeknil iz aktivnega sporta, tudi njegovih milijonov ni bilo nikjer več. Kot boksač je denar kar razmetaval. Tako je imel posebno toaletno dvorano, določeno samo za svojo garderobo. V njej ni bilo nič manj kakor 120 oblek, a še to mu je bilo premalo; rad se je ponašal, da ima več ovratnic kakor sam waleški princ, in to že nekaj pomeni. Kajpada je Berlenbach kot svetovni prvak vedel, kaj se spodobi, in je vestno izpolnjeval družabne dolžnosti, ki so mu jih nalagali njegovi dobri prijatelji. To se pravi, kadar je bilo treba plačati, je potegnil denarnico iz žepa in poravnal ves zapitek. Ko je pa bilo konec njegove boksaške kariere, je skopnelo tudi njegovo premoženje; kar mu je ostalo, je bilo komaj dovolj, da si je kupil taksi.

Boksači so lahkomišelniki

Toda ne mislite, da je bil Berlenbach izjema. V sportu so zmeraj največ zaslužili boksači, in boksači so lahkomišelniki. Nekdanji svetovni prvak črncec Jack Johnson je znal v rekordnem času pognati svoje denarje: danes mu je že malone šestdeset let in se mora preživljati s tem, da prireja rokoborbe in večer za večerom za par piškavih dolarjev med porogljivim grohotom gledalcev. Tudi Kurtu Prenzlu, bivšemu nemškemu prvaku, slaba prede. Ko je bil na višku slave, se je poročil s filmsko igralko Fern Andro. Novoporočenca sta šla nato v Hollywood, kjer sta na debelo razmetavala denar. Potem je pa prišel zvočni film. Fern Andri je odklenkalo, Prenzl je bil pa za boksanje prestar. Danes je nekdanji prvak prav tako kakor njegov tovariš Berlenbach šofer.

Nekoliko boljše se godi njegovemu tovarišu in rojaku Hansu Breitensträterju. Svoje čase je bil med tistimi nemškimi boksači, ki so največ zaslužili, imel je lepo vilo, drag avto in luksuzno jahto. Danes je Breitensträter neznamenit manažer boksaških prireditelj in živi le še od blede senice svoje nekdanje slave.

Tudi Georgesu Carpentierju, najinteligentnejšemu boksaču povojne dobe, se danes nič prida ne godi. Za

svoje pravičljive kariere, ki ga je pripeljala celo v Ameriko — kakor znano, je izgubil naslov svetovnega prvaka v borbi z Dempseyem — si je nabral velikansko premoženje. Ko je dal boksu slovo, je ustanovil tovarno za izdelovanje aluminaste posode, pa je doživel polom. Do nedavnega si je služil kruh kot revijski pevec na Angleškem. Tam so mu pa pred nekaj tedni odpovedali in zdaj se spet poskuša — kot štiridesetletnik! — v boksu. Toda boj na pesti ne pozna milosti; kdor je odigral, je odigral za zmerom. Ko je Carpentier pred nekaj dnevi prvič spet nastopil v Parizu, ga je sprejel leden molk. Iz usmiljenja mu dajo filmske družbe kaj malega zaslužiti.

Edini ki si je znal ohraniti s pestjo pridobljene milijone, je nekdanji svetovni prvak in Dempseyev naslednik, Gene Tunney. Ta mrzlo računa: joči študent je imel toliko poguma, da je dal na višku svoje slave boksu slovo in začel z milijoni, ki si jih je zaslužil poglavitno z obema borbama proti Dempseyu, neskrbno življenje kot zasebni znanstvenik.

Božanska Suzana

V teniškem sportu je bila za čudo ženska, ki si je znala napraviti denar. Suzana Lenglenova, med svojimi rojaki »božanska Suzana« imenovana, si je z raketom zaslužila lepe tisočake — dokler je igrala kot amaterka. Ko je pa prestopila k poklicnemu tenisu, je jela njena priljubljenost tem hitreje padati, čim bolj so se na njej videla leta. Sportno občinstvo je kruto in ne pozna prizanašanja; po samih rekordih hlepi. Ker mu Suzana z njim ni mogla več postreči, je kmalu zatonila v pozabljenje. Danes se preživlja kot prodajalka v nekem angleškem modnem salonu in je vesela, če zasluži dva ali tri tisoč dinarjev na mesec.

Pozabljene nogometne veličine

Pri nas ne premoremo denarja za nogometne talente, zato tudi ne moremo govoriti o tragedijah pozabljenih veličin. Druga je v velemestih, kjer vam gre na nogometne tekme po 50.000, da, celo 100.000 gledalcev. Tam si kajpada dobri igrači lahko naberejo denarje... da jih še laglje zapravijo. Tako je imel Dunaj pred vojno znamenitega vratarja Pekarno; tako imenitno je branil svoje svetilke, da ga je celo takratni škotski prvak Glasgow Rangers najel za leto dni. In to že nekaj pomeni. A danes? Danes živi Pekarna napol hrom v največji bedi v dunajski sirotišnici.

Drug tak primer je nekdanji srednji krilec dunajskega Rapida Seppl Brandstätter. Njegova usoda se končuje v bedi in pozabljenju v dunajski hiralnici. Še pred nekaj leti toli popularni Uridil — njegovo ime so Dunajčani celo vpletli kot refren v enega tedaj najbolj priljubljenih šlagerjev — se danes skromno preživlja kot trener neznanega holandskega kluba.

»Ni mi žal...«

Najslavnejši angleški jockey Ted Slean je pred kratkim umrl v ubožnici. Malo pred smrtjo je še dal poro-

Pyramidon
sedaj znatno cenejši

Obstoj samo eden Pyramidon — in to tisti z Bayer-jevim križem. Cena mu je sedaj znižena za 30%, pa je to najboljša prilika za vse one, ki ga še ne poznajo, da ga sedaj preizkusijo. Pyramidon pomaga gotovo pri vsaki pletični migreni in menstruacijskih tegobah.

Pazite na dobermane! V Louvenciennu pri Parizu se je zagnala dobermanska doga na neko 55 letno staro in ji sadila zobe v vrat. Sosed, ki je slišal obupno vpitje žrtve na pomoč, je prihitel in psa ustrelil. Toda starka je izkrcavala in nekaj minut nato umrla.

Rekord zoper svojo voljo. Ravnatelj beogradske jadrane šole inženjer Stanojević se je ondan dvignil s svojim jadrnim letalom v zrak. Nenadoma je izgubil oblast nad letalom in da se reši, je skočil iz višine 40 m s padalom na tla in srečno pristal. Iz tako majhne višine ni došle še nihče skočil s padalom, ne da bi se mu kaj zgodilo.

Orjaški katalog. 20 mladih angleških učenjakov je sklenilo katalogizirati 8 milijone zvezkov knjižnice Britanskega muzeja. Preračunali so, da bo delo trajalo 30 let in da bo katalog obsegal 230 debelih knjig.

Tega pač ni pričakoval. Neki trgovec iz Peruse je silno mrzil avtomobile. Pred kratkim je umrl in zapisal vse svoje imetje, dobrih 6 milijonov našega denarja, sedmim izvoščkom, kolikor jih je mesto še premoglo. Vsi veseli, da so na tolf nepričakovan način prišli do bogastva, so vsi izvoščki še tisti dan opustili svojo obrt — in zdaj vozijo po vsej Perusi sami avtomobili...

Blagoslov. Neki 72 letni kmet iz Savone je te dni dobil svojega 23. otroka.

Jugoslavija izda v kratkem posebne znamke za letalski promet.

Aljehin si je ohranil naslov šahovskega prvaka sveta. Že po 26 partiji je dosegel potrebno število točk (15½ od dogovorjenih 30 partij), tako da mu ostalih štirih ni treba več igrati.

Prejšnji teden se je v New Yorku vršil boj za boksaško prvenstvo sveta vseh kategorij. Dosedanji prvak Italijan Carnera je v 11. krogu podlegel Američanu Maksu Baerju.

TTT namestu SOS. V Morsovih značkah se SOS takole napiše: — — — — —. To pa vzame pri brezzičnem brzojavljanju preveč časa, zato so se zdaj domislili, da bi bilo nemara pametnejše, če bi namestu SOS uvedli TTT, kar se napiše dosti krajše s tremi črticami (— — —). Tako vsaj predlaga neka angleška ladjedelnica. Predlog so poslali vladam pomorskih držav v premislek.

čevalcu nekega londonskega časnika intervju, čigar poslednje besede so bile: »Ni mi žal!«

Nobenemu od njih ni bilo žal. Če kdo z njimi govori, sanjarijo vsi samo o svoji slavni prošlosti, o onih lepih dneh, ko so bili še mladi, zmagoviti — in bogati...

Če se ta veriga pretrga...

Napisal André Birabeau

»Moja ljuba Lili! Mislili smo jutri zvečer skupaj kam iti, ti s svojim prijateljem, jaz s svojim. Nič! Nikamor ne pojdemo! Nikoli več! Jaz vsaj ne: izgubila sem namreč svojega prijatelja. Ne objokuj ga, zakaj mrtev ni. Stvar je še mnogo hujša: napravil je konec.

Lahko si misliš, v kakšnem razpoloženju sem!... Da me tak človek pusti na cedilu, človek s toliko denarja! Odšel je meni nič tebi nič in mi ni pustil niti centimal! Le vrata je zaloputnil za seboj. Zavpila sem še za njim: »Gentleman ženske na tak način ne zapusti!« pa mi je samo odgovoril: »Prav žal. Posvaril sem vas!« In to je res. Posvaril me je. Še zdaj ga slišim: »Samo nečesa bi te prosil. Če bi ti bila stvar kdaj pretežka, mi odkrito povej!« Mnogo mi je do tega, da me ne varaš.

Kajpada sem mu obljubila toliko ljubezni in zvestobe, kolikor je je le hotel. Kajpada svoje besede tudi nisem držala. Pametno to seveda ni bilo, toda če se človek ne bi od časa do časa zaljubil, bi bilo življenje le preveč žalostno.

Ne moreš si misliti, kako oprezna sem bila! Nikoli nisem Roberta povabila k sebi, tudi če sem popolnoma zanesljivo vedela, da je moj prijatelj na potovanju. Tudi nisem Roberta nikdar poklicala doma. (Lahko bi bila sobarica v sosedni sobi, in četudi bi se vikala ali se izražala na dogovorjeni tajni način, če človek koga tako blazno ljubi, se to tudi na jeziku spozna.) Nikoli nisem šla z Robertom na izprehod, niti v najbolj odljudena predmestja... in vendar, ali si moreš misliti kaj lepšega kakor hoditi s človekom, ki ga ljubiš, tesno prižeta k njemu? Nikoli si nisem privoščila, da bi šla z njim v še tako predmestno gostilno na kozarec vina, in nikdar se nisem za nedeljski počitek peljala z njim v njegovem malem avtu. Prepovedala sem mu celo, da bi mi pisal, in tudi sama mu nisem poslala niti enega pisemca.

Skratka... razen tega da sem ga varala, kajpada, je bilo moje razmerje z mojim prijateljem docela neoporečno.

In zato me ni pretekli teden obšla niti najmanjša zla slutnja. Moj prijatelj se je bil nekega večera vrnil in mi prinesel knjige, magazine itd., kakor je že imel navado; veselilo ga je, če je mogel reči: »Tole moralo prebrati!... Tole si moraš ogledati!« Bil je samosilnež, čeprav vlijuden in ljubezniv. Med temi magazineji je bil tudi eden, ki je bil poln reprodukcij raznih slik. V zvezi s tem je navezal pogovor na slikarstvo in slikarje in me vprašal, ali poznam Marija Laurencina. Pa Vlamicka. Odgovorila sem: »Ne, ali: Po imenu?«, »Še nikoli ga nisem videla«. Zdajci me je vprašal: »Ali poznaš Roberta Zermatta?« Mojega Roberta! Rekla sem: »Ne!« Kakor bi govorila o najbolj vsakdanji stvari, ki si jo moreš misliti. On pa ni odnehal. »Tudi po imenu ne?« »Sploh ne!«

Davi je prišel z zlobnim nasmeškom in stisnjenimi ustnicami in dejal: »Dete moje, nekaj prijetnega vam imam povedati. Danes vas poslednjič

nadlegujem s svojo navzočnostjo. Poslej se lahko vsa posvetite svojemu Robertu Zermattu.«

Menda ni treba, da ti še posebej povem, da sem tajila, tulila in jokala. Nikar se ne trudite. Vse vem. Doslej sem mislil, da ste se lepo in spodobno obnašali. Ne bom tajil, da sem tu pa tam iztegnil svoje tipalke pri postrežkih in vrataricah... Moj Bog, zakaj bi tajil... In vse kar sem izvedel, mi je utrdilo vero, da ste... pametni. Nu, prejšnji teden sem pa na docela nedvoumen način dognal, da se zanimate za nekega Roberta Zermatta... Toda to zanimanje je utegnulo biti čisto nedolžno... In tedaj sem našel pretrgo, da sem vas vprašal, ali tega gospoda poznate... Če bi mi bili rekli, da je vaš star tovariš, ali niti to, denimo, samo znano, bi bil najbrž toliko neumen, da bi vam bil verjel... Toda vi ste mi odgovorili, da ga niti po imenu ne poznate... Ko sem vendar vedel, da vam je celo znano, kje stanuje... Nato sem ga dal nadzirati. Evo vam poročila detektivskega urada. Ali naj vam preberem, katere ure ste prejšnji teden prebili pri njem?

Potegnil je nekake lističe iz žepa. Tajenje bi mi bilo malo pomagalo. Zato tudi nisem več mislila na to, da bi tajila; hotela sem le še dognati, kako je prišel stvari na sled.

»Lepo! Zadeva je urejena! Izneverila sem se vam, pa ste me postavili pred vrata. Prosim vas le tega, da mi poveste, kdo vam je izdal, da se zanimam za gospoda Zermatta.«

Nasmehnil se je: »Zakaj?«

»Ker mislim temu lopovu, naj že bo ženska ali moški, prisoliti par spodobnih klofut.«

Zasmejal se je še zlobneje, me prijel za roko in me peljal pred zrcalo: »Tale dama je bila.«

Odprla sem oči na stečaj. Pokazal mi je enega izmed lističev, ki jih je

bil prej potegnil iz žepa. Bilo je verižno pismo, Lili! Veriga sreče! Tudi ti si jo gotovo dobila. Pismo, v katerem piše: »Pošljite to pismo devetim osebam, ki jim želite srečo. Verigo je začel neki ameriški častnik in mora trikrat objadrti svet. Ne raztrgajte verige, drugače vam prinese nesrečo.« In potem imena členov verige: »Gospod X. gospodu Y.', »Gospod Y. gospe Z.', »Gospa Z. gospodu V.« itd.

Lili, gotovo veš, da sem strašno praznoverna in na vsem svetu ni nikogar, ki bi mi želela toliko, tako brezmejno mnogo sreče kakor Robertu... In tako je bil pač Robert prva od devetih oseb, ki sem jim poslala verigo. Samo da sem morala

»Ideal«

Kongresni trg 3

kemično čiščenje,
barvanje in svet-
lotlikanje

kakor vsi drugi natanko podpisati: »Gospodična Roza Tourainova gospodu Robertu Zermattu...«

In Robert — iz pisma sem videla — je poslal verigo nekemu gospodu Verdoisu (svojemu prijatelju iz mladih let, ki mi je o njem dostikrat govoril) in gospod Verdois jo je poslal gospodu Balaru-Durouru, gospod Balaru gospodu X., itd., dokler je ni dobil gospod Baveuntal, ki jo je poslal mojemu prijatelju...

Tako da sem mu res jaz sama izdala, da želi gospodična Roza Tourainova gospodu Robertu Zermattu mnogo sreče v življenju.

In tega tudi ni moči tajiti: če dekle kakor jaz želi moškemu sreče, mu jo je bila navadno že dala...

Sherlock Holmes se je blamiral

Napisal R. Poters

Sherlock Holmes je prišel s svojim prijateljem Watsonom za nekaj dni v Berlin. V hotelski sobi je slonel Watson pri oknu in sanjavo zrl v daljavo. Sherlock Holmes je zamišljeno kadil pipo.

Tako je minila ura, ko je nenadoma potrkalo. Še preden sta prijatelja utegnila reči »Noter!« so se vrata že odprla in v sobo je stopil vitek mlad mož kakšnih šestindvajsetih let, srednje elegantno oblečen in z aktovko pod pazduho.

»Ali bi lahko govoril z gospodom Holmesom?« je vprašal vljudno.

»To sem jaz,« je skromno odgovoril Holmes, »in to je moj prijatelj Watson.« S temi besedami je povabil prišleca, naj sede.

»Moje ime je Johan Paulsen,« je odvrnil neznanec in sedel.

Nastal je trenutek tišine, potem je pa začel gospod Paulsen pripovedovati:

»Prišel sem k vam v zelo kočljivi

stvari. Učenec sem znamenitega raziskovalca grške filozofije profesorja Hühnemanna in njegov sodelavec. Tako imam zmeraj pristop v njegovo hišo. Profesorju Hühnemannu je danes svojih petdeset let in se je pred dvema letoma poročil z mlado lepoticco. Profesorjeva ljubosumnost je do zdaj onemogočila, da bi njegova mlada žena — ime ji je Lora — zašla na kriva pota. Toda v zadnjem času je stopil v njeno življenje mož, ki utegne razdreti njuno dosedanje zakonsko skladnost. Ta mož je junaški tenor na neki tukajšnji operi in je bil zadnje čase vsak dan gost pri profesorjevih. Tenor in gospa Lora pa nista mogla biti niti sekunde sama; za to je že poskrbel njen mož s svojo instinktivno ljubosumnostjo. Vzlic temu sta se mlada dva, ko sta se zavedla, da sta zaljubljena drug v drugega, znala na neverjetno premeten način med seboj sporazumeti; ravnala sta tako genialno, da gre le

moji bistrosti zahvala, če ni že došlej prišlo do česa hujšega.«

Holmes je napeto poslušal.

»Premislite! Začela sta drug drugemu poklanjati knjige. In naslovi knjig so jima povedali, česar se nista upala z besedami izdati. Začel je on. Nekega dne ji je podaril s pomenljivim pogledom knjigo »Kako si, žena?« Ona je pri priči razumela in mu je že prihodnji dan poklonila knjigo »Nerazumljena žena«. Dan nato ji je prinesel »Casanovo«. Za to priznanje se mu je oddolžila s »Sorodnimi dušami«. Tako sta se na tihem sporazumela, in on je jel postajati podjetnejši. Prinesel ji je »Pravico mladosti«, zanjo je pa dobil kar štiri romane: »Speči zakonski mož«, »Bedak Sokrat«, »On je vsega kriv« in »Živi mrtveci«. Tedaj ji je izrazil toplo sočutje s poklonom romana pisateljice Courths-Mahlerjeve »Uboga mala Lora«. Njej je ta žanr ugajal in mu je dala razumeti: »Ne pustim te!« Tedaj se je razvnel in ji stisnil v roko filmski rokopis: »Ali hočeš postati moja ženica?« Odgovorila mu je z italijansko opereto »Da«. To je zapečatilo njen padec.

»Sijajno! Imenitno!« je navdušeno vzkliknil Holmes.

»Izvedel sem,« je nadaljeval gospod Paulsen, »da je tenor kupoval vse te knjige v knjigarni Schmerz & Co. Postal sem radoveden, kako bo odgovoril na njen »Da«. Že prihodnji dan, to je bilo včeraj, je naročil dve knjigi: »Med deveto in deseto zvečer« in »Hotel Lvov«. Davi je pa naročbo umeknil, ker so ga brzojavno povabili v Benetke na gostovanje. Namestu njiju je naročil Dekobrovi knjigi »Madona v spalnem vozu« in »Eno noč v Benetkah«. Očividno se je nadejal, da pojde profesorjeva žena z njim. Naročil je v knjigarni, naj pošljejo obe knjigi na njegov račun v njegovem imenu gospe Lori. Bil sem ravno v knjigarni, ko je prišlo naročilo, in ker me poznajo, so mi dali knjigi s seboj, da ju izročim gospe Hühnemannovi. Toda knjig nisem oddal, temveč sem prišel k vam, gospod Holmes. Prosim vas, dajte mi kak svet, kako bi se dala zakonska sreča profesorja Hühnemanna še v poslednjem trenutku rešiti. Stari še ničesar ne ve, in gospa Lora bi se utegnila, kadar predmeta njene strasti ne bo več v njeni bližini, vendarle še izpametovati. Kaj naj storimo, da ji tega lopovskega tenorja izbijemo iz glave?«

Dolgo je sedel Holmes zatopljen v misli, potem je pa njegov obraz preletel vesel nasmeh; iz tega je Watson presodil, da se mu je zabliskala ideja. In res je Holmes izpregovoril:

»Morali bi gospe Lori v tenorjevem imenu dati kakšno knjigo, ki bi jo enkrat za vselej ozdravila vseh pustolovskih želja.«

»Imenitno!« je navdušeno vzkliknil obiskovalec. »Prinesel sem s seboj katalog knjigarne Schmerz & Co., pa bi lahko kar koj pogledali.«

Ko so tako več minut iskali, se je zdajci vsem trem utrgal zmagoslaven krik: našli so knjigo! Imenovala se je: »Ostani zvesta svojemu možu«, njen avtor je bil neki Ernest Schnur-zler.

»Kaj bi bilo, če telefoniram knjigarni ali ima knjigo na zalogi?« je menil gospod Paulsen. »Toda vprašati bom moral v vašem imenu, da me knjigarnar ne izpregleda.«

Holmes je prikimal in Paulsen je telefoniral.

Grof MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

43. nadaljevanje

»Bojim se,« odvrne Andrea, »da me ne bi spoznal; odkar se nisva videla, sem se precej izpremenil.«

»O, pa klic krvi?« meni Monte-Cristo.

»Prav imate,« pritrdi mladi mož, »na klic krvi nisem mislil.«

»Če dovolite, gospod grof,« povzame Monte-Cristo, »bi vam svetoval, da nikomur ne pripovedujete o svojih dogodivščinah v ječništvu; vaša povest je namreč pravcat roman in ljudje bi jo hitro spali in videli v vas ne izgubljenega in speč najdenega sina, temveč najdenčka. Morda vam bo v prid, če boste zbuiali pozornost; toda ni vsak za te reči, in mislim, da tudi vam ne bi bilo prijetno.«

»Mislim, da imate prav,« odgovori mladi mož in neho te prebledi pod šrepim grofovim pogledom. »Tudi jaz mislim, da mi ne bi bilo prijetno.«

»O, prebirati pa stvari speč ne smete,« se nasmehne Monte-Cristo, »drugače boste prišli z dežja pod kap. Važno je le, da si napravite točen načrt, ki boste po njem nastopali; tak načrt boste tem bolj izvedli, ker bo v vašo korist. Gledati boste pač morali, da z dobrimi zvezami in uradnimi listinami zabrišete tisto, kar utegne biti temnega v vaši prošlosti.«

Andrea se je vidno vznemiril. »Rad bi se sam zavzel za vas,« povzame Monte-Cristo, »toda ravnaj se po načelu, da ne kaže niti najboljšemu prijatelju zaupati. Tako bi moral v tem primeru igrati vlogo, ki se ne bi strinjal z njo.«

»Toda, gospod grof,« vzklikne predrzno Andrea, »ali ne bi gleda na lorda Wilmora, ki me je priporočil pri vas...«

»Pogledati mora,« je potem sporočil.

»Idejo imam,« je zdaj vzkliknil Holmes in premeteno pomežiknil z očmi. »Tej nezvesti gospe Lori moramo takšno zaigrati, da jo bodo za vselej minile grešne misli. Pošljimo ji celo skladovnico te knjige ali vsaj toliko, kolikor je ima knjigarnar na zalogi.«

»Misel ni slaba,« je odvrnil gospod Paulsen, »samo bojim se, da knjigarnar te knjige ne bo imel kaj prida na zalogi, ker je precej neznana.«

A že je Holmes vzel papir in polnilno pero in napisal po narekovanju gospoda Paulsna tole pismo:

Knjigarna Schmerz & Co., tu.

Izvolite vse izvide E. Schnurzlerja »Ostani zvesta svojemu možu«, kolikor jih imate v zalogi, poslati na moj račun gospe profesorjevi Lori Hühnemannovi. Naročilo izvršite v imenu opernega pevača K. Istočasno sem naročil Centralni banki, da vam poravnna račun.

Z odličnim spoštovanjem

Sherlock Holmes.

»Kako naj se vam zahvalim?« je zajecjal gospod Paulsen s solzami v očeh.

»Eh, pustite,« je odmahnil Holmes in spremil gosta do vrat. »Vesel sem,

»Že res, a lord Wilmore mi je zaupal, da imate precej burno mladost za seboj. O, ne zahtevam, da se mi izpoveste,« doda naglo Monte-Cristo, videč da se je Andrea zgenil. »Da se boste bolj živeli v izpremenjene razmere, smo poklicali iz Lucce vašega očeta, markija Cavalcanti. Morda je nekoliko neokreten in trd; ni čudo, saj je od svojega osemnajstega leta avstrijski vojak. Toda za očeta bo še zmeraj dovolj dober.«

»O, gospod grof, te besede so me potolažile; tako dolgo je tega, kar ga nisem videl, da mi ni prav nič več v spominu.«

»Razen tega zakrije bogastvo marsikatero hibo.«

»Tak je moj oče res bogat?«

»Milionar je... Pet sto tisoč frankov ima rente na leto.«

»Po tem takem,« vpraša mladi mož z vidno tesnobo, »po tem takem... mislite, da zastran denarja... ne bom v zadregi?«

»Niti v sanjah ne, dragi gospod. Ves čas svojega bivanja v Parizu boste dobivali rento petdeset tisoč funtov na leto.«

»O, potem pa ostanem za zmeraj tu.«

»Tega, dragi moj, danes še ne morete reči, zakaj človek obrača, Bog pa obrne...«

Andrea vzdihne.

»Pravite torej, da mi je ta denar zagotovljen vse do tlej, dokler ostanem v Parizu?«

»Zastran tega ste lahko brez skrbi.«

»Od koga ga bom dobival? Od očeta?« vpraša nekam nezaupljivo Andrea.

»Da, toda porok zanj je lord Wilmore; na željo vašega očeta vam je odprl pri Danglarsu, enem izmed največjih pariških

da bom mogel za svojega kratkega bivanja v Berlinu vsaj malo dobrega storiti.«

Ko je Holmes drugo jutro bral časnik, se mu je zdajci podaljšal obraz. Odkril je kratko novico o zlati poroki profesorja Hühnemanna in njegove žene Lore. Ravno je hotel poklicati Watsona na pomoč, ko mu je služkinja prinesla pošto. Knjigarnar J. Schmerz mu je pisal:

Zelo spoštovani gospod!

Z zahvalo potrjujemo vaše naročilo. Gospe profesorjevi Hühnemannovi smo že dostavili 3997 izvodov Schnurzlerjevega romana »Ostani zvesta svojemu možu«. Našo fakturo v znesku 15.988 mark nam je banka promptno poravnala. Pričakuje vaših nadaljnjih naročil, beležimo

z odličnim spoštovanjem

J. Schmerz & Co.

Pismu je bil priložen zavoj in v njem v usnje vezana Schnurzlerjeva knjiga kot poseben dar založbe slavnemu kupcu. Na ovitku je blestela slika mladega avtorja. Bila je na las slika gospodu Paulsnu. — — —

Sherlock Holmes je še tisti dan odpotoval iz Berlina. Watson mu je pa moral dati častno besedo, da tega doživljaja ne bo objavil v zbranih spisih o znamenitem detektivu.

bankirjev, kredit na pet tisoč frankov na mesec.«

»Ali misli tudi moj oče ostati dalje časa v Parizu?« vpraša z islim nemirom Andrea.

»O, ne, samo nekaj dni,« odgovori Monte-Cristo. »Njegova služba mu ne dopušča, da bi izostal dalje ko dva do tri tedne.«

»O, dobri oče!« vzklikne Andrea, vidno vesel, da bo oče tako naglo odpotoval.

»Tako,« povzame Monte-Cristo, delaje se, kakor da je preslišal ta nedvoumni vzklik veselja, »zdaj pa ne maram niti trenutek več zavlačevati vajinega svidenja. Vaš oče vas čaka v temle salonu.«

Andrea se globoko prikloni in stopi skozi vrata, ki mu jih je pokazal grof.

Monte-Cristo mu je sledil z očmi. Ko so se vrata za njim zaprla, je pritisnil na neko vzmet in pri priči se je odmeknila majhna slika na steni in napravila lino v zidu. Tako je grof lahko videl, kako je Andrea stopil proti majorju.

»O, moj ljubi oče,« pozdravi Andrea na glas, tako da ga je lahko slišal grof onstran vrat, »ali ste res vi?«

»Dober dan, ljubi sin,« odzdravi resno major.

»Kolikšna sreča, da se dobiva po tolikih letih!«

»Res, dolgo se nisva videla.«

»Dajte da vas objamem, oče!«

In moža sta se objela, kakor se objemajo igralci na odru.

»In zdaj se ne bova nikdar več ločila, kaj ne?« vpraša Andrea nato.

»Vidim, da si hočeš napraviti na Francoskem svojo drugo domovino,« reče major.

»Res bi mi bilo hudo, če bi moral zapustiti Pariz.«

»Jaz bi bil pa ves nesrečen, če ne bi smel živeti v Lucci. Zato se mislim čim prej vrniti v Italijo.«

»Toda preden se odpravite, ljubi oče, bi vas prosil za listine, ki dokazujejo moje poreklo.«

»Seveda, saj zato sem tudi prišel!«

Andrea seže pohlepno po svojem rojstnem listu in poročnem listu svojega očeta in ju hlastno prebere. Tedaj mu preleti obraz nepopisen izraz veselja. S čudnim usmevom pogleda starega majorja in vzklikne v brezhbitni toskanščini:

»Tak v Italiji nimajo galej?«

Major se izprsi.

»Kaj hočeš reči?«

»Da smejo menda tam brez kazni ponarejati take listine. Na Francoskem bi vas za pol tega, častivredni oče, poslali za pet let na lepše.«

»Govori jasneje, če te smem prositi,« reče dostojansko Luccezan.

»Ljubi gospod Cavalcanti,« odvrne Andrea in prime majorja za roko, »koliko dobite za to, da se izdajate za mojega očeta?«

Major je hotel nekaj odgovoriti.

»Psst!« šepne Andrea. »Dajte, da se vam najprej sam zaupam. Meni so obljubili 50.000 frankov na leto, da bom vaš sin; kakor vidite, mi torej nikakor ne kaže, da bi vas zatajil kot svojega očeta.«

Naš pravi domači izdelek!

Major se nemirno ozre okoli sebe.

»Nič se ne bojte, saj sva sama; vrhu tega govoriva italijanski.«

»Če je tako, naj bo: jaz dobim petdeset tisoč frankov enkrat za vselej.«

»Ali verujete v pravljice, gospod Cavalcanti?«

»Doselej nisem; zdaj bi pa skoraj veroval.«

»Tak imate že kaj v rokah?«

Major potegne iz žepa prgišče zlatnikov.

»Kakor vidiš.«

»Torej bi se po vašem lahko zanesel na dobljene obljube?«

»Mislim, da. Samo gledati morava, da bova dobro igrala svoji vlogi.«

»Kakšni?«

»Jaz kot ljubeč oče...«

»In jaz kot vdani vam sin.«

»Kajpada, ko tako zahtevajo...«

»Kdo?«

»Neki abbé Busoni.«

»Ali ga poznate?«

»Še nikoli ga nisem videl.«

»Kaj je v pismu, ki ste ga dobili?«

»Ali me ne boš izdal?«

»Kaj vam ne pride na um! Ali niso mar najini interesi neločljivo zvezani?«

»Ná, pa preberi.«

In major poda mlademu možu pismo.

Andrea jame tiho čitati:

Siromašni ste in nevesela starost vas čaka, Ali ne bi hoteli postati če že ne bogati pa vsaj neodvisni? Odpotujte pri priči v Pariz. Tam poiščite na Elizejskih poljanah števil. 30 grofa Monte-Crista in terjajte od njega svojega sina z markizo Corsinarijevo, ki so vam ga ugrabili, ko mu je bilo pet let.

Temu sinu je ime Andrea.

Da boste podpisaneu bolj verjeli, vam priložim:

1. nakazilo na dva tisoč štiri sto toskanskih lir, plačljivih pri gospodu Gozziju v Firenci, in

2. priporočilno pismo za grofa Monte-Crista; na to pismo vam bo plačal osem in štirideset tisoč frankov.

Glejte, da boste 26. maja ob osmih zvečer pri grofu.

Abbé Busoni.

»Imenitno!«

»Kaj je imenitno?« osupne major.

»Hotel sem reči, da sem dobil tudi jaz zelo slično pismo.«

»Tudi vi? Takisto od abbéja Busonija?«

»Ne, temveč od nekega Angleža, od lorda Wilmora, ki se navad-

no podpisuje pomorščak Simbad.

»In ki ga prav tako malo poznate, kakor jaz abbéja Busonija?«

»O, ne, nekoliko na boljšem sem že, ker sem vsaj enkrat že z njim govoril.«

»Kje?«

»Vidite, tega vam pa ne morem povedati. Drugače bi vedeli ravno toliko kakor jaz, tega pa nečem.«

»In kaj je bilo v tistem pismu?«

»Sami berite!«

Siromak ste in nič dobrega se vam ne obeta v življenju. Ali ne bi hoteli dobiti zvenečega imena in z njim bogastvo?

Sedite v poštni voz, ki vas bo čakal pred genovskimi vrati v Nici in se peljite čez Turin, Chambéry in Pont-de-Beauvoisin v Pariz. Oglasite se 26. maja ob sedmih zvečer pri grofu Monte-Cristu na Elizejskih poljanah in vprašajte pri njem po svojem očetu.

Zapomnite si: sin ste markiza Cavalcantija in markize Olive Corsinarijeve; to vam bodo potrdile listine, ki jih dobite pri markizu. Z njimi se boste igranje uveli v pariški družbi.

Da boste lahko živeli stanu primerno, boste dobili rento 50.000 frankov na leto. Priložim vam nakazilo za pet tisoč lir na gospoda Ferre, bankirja iz Nice, in priporočilno pismo za gospoda Monte-Crista, da se zavzame za vas.

Pomorščak Simbad.

»Hm«, meni major, »stvar ni nápak.«

»Kajne?«

»Ali si že govoril z grofom? Ali je pristal?«

»Na vse.«

»Ali si znaš stvar razložiti?«

»Bogme, ne!«

»V tej istoriji bo nekdo opeharjen.«

»Midva gotovo ne.«

»To drži.«

»Kdo pa potem?«

»Kaj nama to mar?«

»Tega mnenja sem tudi jaz. Zato igrava svoji vlogi do kraja.«

»Prav! Gledal bom, da bom držal korak s teboj.«

»O tem prav nič ne dvomim, ljubi oče.«

Ta trenutek si je izbral Monte-Cristo, da je stopil v salon. Ko sta ga zaslišala, sta se vrgla drug drugemu v objem.

»Nu, gospod marki, vidim, da vam je sin pri srcu.«

»Oh, gospod grof, od prevelikega veselja se skoraj bojim, da me ne zaduši.«

»In vi, mladi mož?«

»Gospod grof, srečen sem kakor še nikoli v življenju.«

»Blagor vama!« vzklikne grof.

»Samo nekaj mi kali srečo,« vzklikne major, »namreč to, da bom moral tako hitro spet iz Pariza.«

»Toliko časa boste pa vendar počakali, ljubi gospod, da vas predstavim nekaterim svojim prijateljem.«

»Na razpolago sem vam, gospod grof,« odvrne major in se prikloni.

»Zdaj se pa vi, mladi mož, izpovejte svojemu očetu.«

»O čem?«

»Nu, o svojih denarnih razmerah.«

»Ej, vraga,« vzklikne Andrea, »zadeli ste ob najobčutljivejšo struno.«

»Ali ste slišali, major?«

»Seveda sem.«

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

»Vaš ljubljani sin pravi, da potrebuje denarja.«

»In kaj naj storim?«

»Dajte mu ga, smrti božja!«

»Jaz?«

»Menda!«

Monte-Cristo stopi med oba moža.

»Vzemite!« pravi mladeniču in mu šisne v roko šop bankovcev.

»Kaj je to?«

»Odgovor vašega očeta.«

»Mojega očeta?«

»Da. Ali mu niste pravkar rekli, da potrebuje denarja?«

»Seveda sem. In?«

»On me je pooblastil, da vam tole izročim.«

»Na račun moje rente?«

»Ne, temveč za prvo silo, da se uredite v Parizu.«

»O, dobri moj oče!«

»Tiho!« ga opomni Monte-Cristo. »Saj vidite, da ne mara, da vam izdam darovalca.«

»Tolikošno obzirnost znam ceniti,« odvrne Andrea in spravi bankovce v žep.

»Tako, zdaj pa pojdit!« reče Monte-Cristo.

»Kdaj bova imela spet čast sestati se z gospodom grofom?« vpraša Cavalcanti.

»Saj res,« pritegne Andrea, »kdaj se bomo spet videli?«

»V soboto, če hočeta... da... v soboto. Takrat bom imel goste v svoji hiši v Auteuilu, med njimi tudi gospoda Danglarsa, vašinega bankirja. To bo najlepša priložnost, da mu vaju predstavim, zakaj če naj vama izplačuje nakazila, vaju mora poznati.«

»Ob kateri uri naj prideva?«

»Okoli pol sedmih.«

»Prav, gledala bova, da ne zamudiva,« reče major in seže po klobuku.

Nato se Cavalcantija priklonita in odideta.

Grof stopi k oknu; videl ju je, kako stopata z roko v roki čez dvorišče.

»Bogme,« zamrmra sam pri sebi, »takih sleparjev že izlepa nisem srečal. Kolikšna škoda, da nista res oče in sin!«

Toda že čez trenutek se je iztrgal iz svojih mračnih misli in vzkliknil:

»Pojdimo k Morrellovim! Štud mi gre menda že bolj do živega kakor sovrašтво.«

XVII

Vrt z meteljko

Čitatelji naj nam zdaj dovolijo, da jih spet popeljemo na meteljkov vrt kraj Villefortove hiše, kjer bomo srečali dve nam že znani osebi.

To pot je Maksimilijan prvi prišel. Prežal je skrit v senci na ljubljeno bitje in nestrpno čakal njenega prihoda.

Naposled zaškripa pesek, toda namestu ene osebe se prikažeta dve.

Valentinini zamudi je bil kriv obisk gospe Danglarsove in Evgenije, ki se je zavlekel čez uro njene sestanke z Maksimilijanom. Da pokaže svojemu dragemu, da ni sama kriva zamude, je deklica predlagala Valentinini izprehod po vrtu.

Mladi mož je z instinktom zaljubljenega takoj razumel in srce se mu je olajšalo. Izprehod je trajal skoraj pol ure in ves ta čas je le nekajkrat od daleč zagledal Valentino. Naposled sta se deklici oddaljili. Maksimilijan je vedel, da je obiska Danglarsovih dan konec.

Nekaj trenutkov pozneje se Valentina res sama vrne. Videč da ni na vrtu nikogar, stopi počasi proti ograji.

»Dober dan, Valentina!« jo pozdravi neki glas.

»Dober dan, Maksimilijan. Morali ste me čakati, toda lahko ste videli, da nisem bila sama vzrok.«

»Da, spoznal sem gospodično Danglarsovo, toda nisem mislil, da vam je tolikšna prijateljica.«

»Zaupala mi je, da jo hočejo zoper njeno voljo omožiti z gospodom Morcerfom, jaz sem ji pa nato povedala, da tudi mene silijo v zakon z gospodom Epinayem, čeprav ga ne ljubim.«

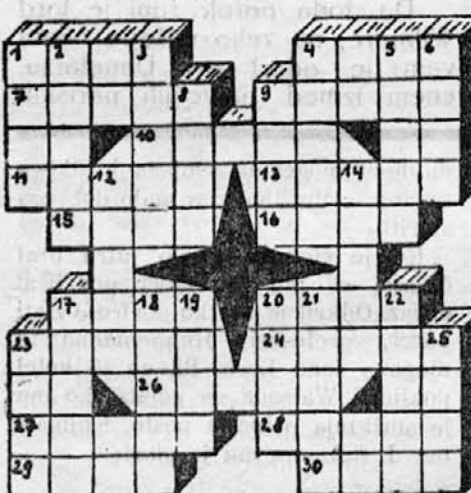
»Ljuba Valentina!«

»Od tod, dragi prijatelj, oni videz prijateljstva med menoj in Evgenijo. Toda ko sem govorila o možu, ki ga ne morem ljubiti, sem mislila na njega, ki ga ljubim.«

»Kako dobri ste, Valentina! Na vas je nekaj, česar gospodična Danglarsova ne bo nikoli imela: oni prečudni čar mikavnosti, ki je pri ženskah to, kar je cvetlicam vonj in sadju zlahkost okusa; zakaj ne pri cvetkah ne pri sadju lepota še ni vse.«

»O, Maksimilijan, iz vas govori samo slepa ljubezen.«

Križanka štev. 5

Pomen besed

Vodoravno: 1. vroča voda, 4. pri-slov, 7. kraj (lat.), 9. znan francoski pi-satelj, 10. predlog, 11. prekop, 13. reklamno sredstvo, 15. pijača, 16. kis, 17. visok hrib, 20. beseda iz očenaša, 23. svečano oblačilo, 24. ženski del orientalskega stanovanja, 26. del hiše, 27. vzor, 28. reka v Srbiji, 29. avstrijski general iz 18. sto-letja, 30. majhna zver.

Navpično: 1. kljuka, 2. del suk-njiča, 3. perutnina, 4. domača žival, 5. utežna enota pri draguljih, 6. lesa, 8. tol-šča, 9. pogoj za zaslužek, 12. tuje žensko ime, 14. apostol, 17. bruno, 18. planota, 19. koralna pečina, 20. poldragocen ka-men, 21. idol, 22. rimski cesar, 23. rim-ski pesnik, 25. zmleto žito.

Rešitev križanke št. 4

Vodoravno, po vrsti: pristnost, e, vir, u, l, ratar, r, oba, u, erg, pokolenje, oje, e, tan, n, vrsta, j, e, aco, e, zrako-plov.

HUMOR

Potem pa žel!

»Ko sem šel snoči čez tromostovje, je stal tam neki mož in metal klobase v vodo.«

»Gotovo se mu je zmešalo.«

»Kaj šel! Klobasar je bil in je metal kranjske klobase v vrelo vodo.«

Poroka iz ljubezni

»Ali kaj občujete z Milavčevima?«

»Samo poslovno. Oženil sem se z njuno hčerko.«

Pametnejši

Aleksandra Humboldta so nekoč vprašali, kaj sodi o spiritizmu. Izrazil se je zelo skeptično.

»Prisežem vam,« se je tedaj razvnel neki vnet pristaš spiritizma, »da gibanje mizice ni sleparija. Vsaj jaz sem videl, da se je premaknila.«

»Že mogoče,« se je nasmešnil Humboldt. »Saj pravijo, da pametnejši odneha.«

Ameriški humor

Velik newyorški hotel išče pomivalca posode.

Prijavi se neki starejši človek z zakrpanimi hlačami, brez ovratnika in s strganimi čevlji. Poslovodja ga sprejme. Novi pomivalec gre z vzdihom na delo.

Ravnatelj hotela ravno nadzira osebje in pride v kuhinjo. Tam zagleda otožnega pomivalca, stopi k njemu, ga potrepja po rami in ga skuša potolažiti:

»Vidiš, prijatelj, jaz sem tudi začel kot pomivalec — in kaj sem danes? Hotelski ravnatelj! Tako je v Ameriki!«

Pa odgovori pomivalec:

»Vidite, jaz sem začel kot hotelski ravnatelj — in kaj sem danes? Pomivalec posode! Tako je v Ameriki!«

V Čikagu se razgovarjata dva gospoda.

»Ali že veste,« vzklikne prvi, »najinega znanca mistra Peabrokerja, ki potuje s svojo ženo okoli sveta, so v Šangaju napadli razbojniki in ga slekli do kože!«

»Za to mu pa res ni bilo treba v Šangaj potovati!«

Bill pride k staremu Brownu.

»Halo, Brown, saj ste družinski oče, ne?«

»Sem, na žalost.«

»In imate tri hčere?«

»Tri hčere, na žalost.«

»In jaz sem samec, kajne?«

»Kako naj vem? To menda sami bolje veste.«

»Koliko so hčere stare, Brown?«

»Osem in dvajset, dva in trideset in pet in trideset.«

»O je!«

»Mlajših jih ne morem narediti, kakor sol.«

»Hm. Kaj dobi najmlajša za dobo?«

»Deset tisoč dolarjev in hišo na Walkerstreetu.«

»In dvaintridesetletna?«

»Deset tisoč dolarjev in hišo na Cantstreetu.«

»In najstarejša?«

»Deset tisoč dolarjev in hišo na Peckstreetu. Za katero od mojih hčer se pa zanimate?«

»Tega še ne morem reči. Poprej si moram ogledati hiše. Do svidenja!«

Pri zdravniku

»Kaj bo dobrega, gospa?«

»Oh, gospod doktor, čedalje huje me trga. Komaj da še vzdignem roke nad glavo, in z nogami je ista!«

Najnovejša ameriška senzacija

Mae West je ženska, ki že devet mesecev zabava in privlači vso ameriško javnost s svojim drznim in svobodnim nastopom

V prostrani Ameriki imajo sleheri dan kakšno senzacijo, toda zvečine so to muhe-enodnevnice, sfrče k luči, zablaste — in padejo s strtimi krili — v pozabljene.

Senzacija, ki bi je Američani ne pozabili pol leta, tričetrt leta, celo leto, bi bila zanje neka posebnost, kajti njim so taka časovna razdobja »večnost«. In glejte, Amerika pozna tako senzacijo, govori o njej, sanja o njej, pa veste kakšna je? Ženska je, živa ženska v osebi filmske igralkae Mae Westove. Kako neki je ta tajin-

Mae West

stvena ženska razburkala čute vsej Ameriki, od kod je, kakšna je, kdo je?

Že v poslednji številki sem vam povedal, da je Westova »zvezda« Paramountovega filma. Nova filmska boginja je, sanje vsakega moškega, hrepenenje sleherne ženske.

Morda in bržčas so njeni uspehi tako senzacionalni in »dolgotrajni« v vetrnjaški Ameriki samo zato, ker je tako zvižajna in premetena, kakor je bila naša prababica Eva v raji. Ona opaja s svojimi razkošnimi ženskimi čari, ker razgalja svojo naravno čud, ker pokaže z ljubko (nekateri pravijo: nesramno) drznostjo vse, kar sme javno v naših dneh pokazati. Nič je ni sram, nič se ne boji strupenih jezikov; ve, da je lepa in — ve, da slehernega omami. Toda ni vsa tajnost njenega uspeha samo v razkazovanju telesne lepote. Saj je marsikatera ženska lepa, pa ne zna ljubko in zapeljivo podčrtati svoje lepote; Mae Westova pa zna. Njena hoja je pesem, njena govorica boža, melodična je in zapeljivo sladka, vabeča in opojna.

Omenil sem že zadnjič, da se je Mae Westovi posrečilo, česar doslej še ni zlepa dosegla nobena ženska. Ameriki je vsilila debeluškasto linijo — svojo linijo. Čudno se sliši, da je prav v oni zemlji, v kateri so toliko žrtvovali, toliko gladovali in počeli vse mogoče norije zavoljo vitkosti, zavaladalo modno geslo: polna linija. Gospe, gospodične in gospodje, ki nimajo pod božjim solncem boljšega dela kakor da premišlujejo o tem, kakšne naj bodo druge ženske in kako naj se oblačijo, so se uklo-nili »boginji« Mae Westovi in svečano dovolili in razglasili: ženska ne

sme biti samo malo zalita, temveč temeljito okroglasta.

In zavaladal je raj v obljubljeni de-želi. Debeluške, ki so se brez uspeha borile s svojim salom, so se oddah-nile, one suhe trlice, ki so primer-jale svoje debele sestre po Evi z ra-cami, so obmolknile. Mae Westova jim je zamašila klepetava in oprav-ljiva usta. Ves trpeči nežni spol, ki je gladoval, cuzal limone, užival »sla-tinske tablete« in »preizkušena« sredstva zoper tolaščo, je postal ves srečen, kajti poslej se bo do siteda najedel vsak božji dan. Mae Westova je na mah uničila plodove nepopisnih žrtv, tortur in masiranja. Ameriški modni diktatorji so obrnili repe po vetru. S platna ukazuje Mae Westo-va, mogočnejša diktatorica, razkazuje svoje prekrasne toalete, svoje čare, uči gledalca kaj je današnji dan zve-ličavno in kaj je zastarelo, pusto in dolgočasno.

Ta žena je vrazica, ki sili oba spo-la, da jo obožujeta, da paseta zavid-ljivo ali poželjivo svoje poglede na njenih okroglastih oblikah. Vse se tere v kinematografih, mlado in sta-ro, ženske in moški, kadar igra Mae Westova. Vsa podjetja zavidajo Pa-ramountu, da si je znal za pet let pridobiti to nenavadno žensko. Do-slej je Paramount sfilmal samo dve deli z Mae Westovo: »Nisem angele« in »Najstrašnejša ženska« — in, glej-te, kakšne uspehe ima. V obeh fil-mih je njen partner isti igralec, po-liu in značaju njej pravo nasprotje. Ta mož, ki je v filmu ljubimec pla-volase in zavaljene »zvezde«, ni ni-hče drugi kakor črnolasi in vitki Ga-ry Grant, ki ga tudi naša javnost že pozna iz filma »Madame Butterfly«.

Mae West je ženska, vsesok žen-ska. Duhovita je, temperamentna, iz-

kušena in rutinirana. Življenje pozna ko sebe, in jezika tudi nima zveza-nega. Zdi se, da uživa, če bega ljudi s svojo odkritosrčnostjo. Mae Westo-va ni hinavka. Vsaki besedi privošč-i pravo mesto, zmerom zadene v črno, a svojo govorico spremlja s kretnja-mi in pogledi, ki so nesporno in zme-rom v skladu s tem kar reče. V brk pove resnico z besedo, s pogledom in s kretnjo: »Lažeš, hinavčič! Nikar tako! Saj smo vsi ljudje, vsi smo iz krvi in mesa. Časih smo dobri, zve-čine pa slabi. Pogorel bi, če bi me hotel obsoditi za grešnico. Dovolj dolgo sem že na svetu, poznam dobro in slabo in poznam dobre in ničvred-ne ljudi. Nisem, nisem neumna gos...«

Vse kar pišem je le senca Mae We-stove. Če bi vam povedal samo par besed, ne bi rekel nič, če bi vam pripovedoval še bolj na široko in dolgo, bi še zmerom premalo pove-dal. Mae Westovo je treba videti, do-živeti jo je treba. Vsi si jo morajo ogledati, moški in ženske, to pa za-tegadelj, ker dozdajšnja izkušnja uči, da se moški navdušijo zanjo, a žen-ske se od nje uče.

Saj Mae Westova ni samo za Ame-riko senzacija. Že na Francoskem in Angleškem in še drugod jo poznajo. Francoska, dežela mode, je že posne-la po njej obleke — moda à la Mae West — toda za te obleke je treba zalitih oblik. Tudi klobuki so že à la Mae West, a za take klobuke je treba imeti skodrane lase.

Najboljše bo, pa saj si tudi drugače pomagati ne moremo, da počakamo njena filma. Takrat bomo šele videli, ali bo in kako bo »delovala« na naš moški in ženski svet ta nenavadna ženska, ki je doslej že pol sveta zmešala glave.

Vtelešena grehota

Hollywood, v juniju 1934.

Nova zvezda se je pojavila na film-skem nebu. Jean Harlow. Krasotica je od nog do glave, umetnica po božji volji. Lasje so ji platinasto plavi. Zdi se, da je rojena za sireno.

V Kansas-Cityju se je rodila kot edinka premožnih staršev. Že v zgod-nji mladosti je bila razvajena in vi-brava. Ko ji je bilo deset let, se je preselila z materjo v Kalifornijo. Vdovela mati se je po treh letih spet poročila in se preselila v Čikago, kjer je vtaknila Jeano v penzionat. Komaj šestnajstletna se je poročila s Charlesom Grewom. Toda že čez ne-kaj mesecev se je ločila od njega in odšla k filmu. Pri Halu Roachu je pričela kot statistka svojo kariero. Njen ded ji je končno prepovedal igrati v filmih in res ga je ubogala in bila 8 mesecev brez dela. Toda k filmu jo je tako silno vleklo, da se je skrivoma spet vrnila v ateljeje. Režiserji so spoznali njeno sposo-bnost in ji dodelili sčasoma »vampir-ske« vloge. Zaljubila se je v svojega režiserja, Pavla Berna, in se z njim poročila. Toda že čez dva meseca je izvršil njen mož zagoneten samomor;

pravijo, da je ona zakrivila to strašno dejanje. Najnovejši njen film je »Že-na-demon«, v katerem igra vlogo

Jean Harlow

žene, ki ve kaj hoče, in se na potu k svojemu cilju ne ozira na levo ne na desno.

Filmske novice

Lupe Velez, znana filmska lepota, ljubi živali. Doma z vso nežnostjo neguje šest prekrasnih psov in veliko papigo, šestnajst kanarčkov redi in z njimi vred žvrgoli.

Myrno Loy pozna vsak Hol-lywoodčan po njenih zelenih očeh in rdečih laseh.

Malu, glavnega junaka v zna-nem Van-Dykovem filmu »Eskimi«, so med snemanjem tega filma ob-sodile s polarnim raziskovalcem Knutom Rasmusenom vred ruske oblasti zaradi vohunstva na do-smrtno ječo.

Norma Shearer bo igrala v filmu »Maria Antoinetta« skupaj s Charlom Laughtonom.

John Gilbert, ki se je na-meraval odpovedati filmanju, pa se je zaradi Grete Garbo pre-mislil, je sam napisal rokopise za svoj poslednji film »Šoferjeve in-diskretnosti«.

Jackie Cooper bo vsak čas devet let star. Mlad je še, a »ve-lik«. Bog si ga ve, ali bo takrat, ko bo zrasel, še zmerom slaven?

Bicikelj je tudi v Hollywoodu moda. Pravijo, da se poleg drugih zvezd prav pridno prevaža s ko-lesom sama božanska Greta Garbo. Pri tej priliki naj pove-mo, da Greta najodločneje taji, da bi se bila poročila z Mamoulia-nom, režiserjem njenega filma »Kraljica Kristina«.

Jeanetta MacDonald in Maurice Chevalier sta sklenila z družbo Metro-Goldwyn-Mayer večletno pogodbo in bosta igrala že v kratkem »Veselo vdovo«.

Harry Piel je pričel filmati veliko tehnično delo »Gospodar sveta«. Film nam bo pokazal člo-veka-avtomat. Režiral ga bo Ha-ry Piel sam, najel je pa za glavne vloge Sybillo Schmitz, Walterja Franka, Walterja Janssna in še druge znane umetnike.

Mistinguette, slavna pariška revijska zvezda, je sklenila pogodbo z neko filmsko družbo pod pogojem, da si sama izbere partnerja.

Filmske poroke

Ves svet si brusi jezike o porokah v filmskem svetu.

Pravijo, da se namerava Lillian Harvey prav kmalu preseliti spet v Evropo in nadaljevati v Nemčiji svo-jo filmsko kariero. Tisti ki vse vedo trde, da nestrpno čaka, da ji poteče pogodba s »Foxom«, kajti srce jo vleče k Willyju Fritschu, s katerim se misli poročiti.

Spet drugi vedo povedati, da se pripravlja na sveti zakon Joan Craw-fordova. Bila je žena Douglasa Fair-banksa ml., zdaj jo pa vzame neki znan filmski igralec iz Hollywooda. Imena nam nočejo povedati. Baje bo presenečenje!

Magda Schneider, ta ljubka igral-ka, bo kmalu žena Wolfu Albach-Rettyju. Pri filmanju sta se drug drugemu tako zblížala, da se jima vidi najboljše, da preneseta svoje ljubezenske vloge v realno življenje.

Se zmerom nič ne vemo kaj in kako bo z Martho Eggerthovo in Ja-nom Kiepuro. Časnikarji vtikajo si-cer v vse svoj nos, vendar ne zvejo ničesar bistvenega.

Sporazumna vzgoja otrok

»Semkaj sédi, Janezek, in spiši svoje naloge,« pravi mati svojemu edincu. Oče se pa obregne: »Prav zdaj, ko je tako nebeško lepo zunaj; rajši bi šel malo z otrokom na solnce.«

Mati ima prav. Najprej delo, potem zabava, torej po nalogi šele sprehod. Toda tudi oče ima svoj prav. Po dolgi zimi, po čemerikavem vremenu sije spet solnce in nič ni prijetnejšega kakor shoditi se malo ob takih dneh. In v mestu se solnce kaj kmalu skriva za visokimi hišami.

Oče in mati — oba sta pametna in v skrbah za svojega Janezka. Vsak zase sta zmožna vzgojiti otroka v pametnega, dobrega in spodobnega človeka. Vendar je vse, kar ukazujeta vsak zase svojemu edincu, z vzgojnih vidikov zgrešeno; otroku škoduje in utegne biti zanj usodno, če hkratu, čeprav vsak zase nekaj dobrega, toda nekaj različnega odreja. Po ubogem Janezku bo; nič dobrega ne bo iz njega.

Vsak oče in vsaka mati imata že v sebi sposobnost za vzgojo. Tudi najpreprostejši in celo duševno omejeni ženi daje materinstvo samo vzgojne sposobnosti, morda več kakor je imajo vzgojeslovni teoretiki. En sam vzgojitelj bo redkokdaj ubral napačno pot, dočim bosta dva, ki vlečeta hkratu vsak za svoje oje, obličala sredi kolovoza in ne bosta vedela kod ne kam.

»Če sva pač že dva! Naj se morda eden od naju obesi?« bosta užaljena vprašala starša. Ne, ne; prav golovo ne! Toda složna bodita, sporazumno delajta in vzgajajta. Vsak naj malo odjenja, popusti. Če žena nekaj reče ali ukaže otroku, pritrji ji mož, saj te ne bo konec, čeprav morda ženini ukaz ni bil na mestu ne upravičen. Tisočkrat bolje je tako, — če se vrnemo k primeru, da Janezek ostane še urico doma, — da pojde šele uro kesneje z očetom v Tivoli, nego da kane samo kapljica strupa v njegovo nežno in občutljivo odprto dušo. Govorita, oba govorita, kolikor vaju je volja, ukazujta karsibodi, toda vse naj bo skladno, sporazumno, kakor da eden sam govori in ukazuje.

Otroku je naravna potreba zaupanja, slepo in vdano. Otroku je najslajše, če sme verjeti: »Kar mamica napravi, je zmerom vse prav.« Kako neki pa naj revček to verjame, če ne verjame oče, če očitno in glasno pred njim obsoja mater in pobija njene ukaze. Menda ni na vsem svetu otroka, ki ne bi bil ponosen na svojega očka, kajti: »Očka, moj očka zna in ve vse!« Kakšno pomirjevalno in blaženo čustvo! Toda ves ta prelestni grad se v otrokovi duši zamaje, če

Sedaj poleti

mora vsaka dama preprečiti prehudo znojenje in neprijetni duh. Pri tem ji odlično pomaga sredstvo **Orenit-vedica**. 1 steklenica z navodilom Din 30.— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

»Mati razdraženo očetu: »Ta neumnost je pač spet samo tebi podobna. Čedalje bolj postajaš zabiti!« Poglavlje zase so pa dedki in babice. Jasno in naravno je, da imajo stari ljudje skoraj o sleherni stvari,

torej tudi o vzgoji otrok drugačno mnenje ko mi. Priznati jim je treba, da imajo mnogokrat prav. Pogovorimo se še o tej stvari! Toda za božjo voljo ne vpričo otrok, na samem, med štirimi očmi! Vsi vemo, da smejo zaradi splošno znane popustljivosti babic otroci početi pod njihovim nadzorstvom kakršnesibodi neumnosti. Kje na svetu ne bi našli babice, ki se ne bi potegnila za svojega vnučka! Pa to še ne bi bilo tako hudo, če je ta njihova nežnost plod resnične ljubezni. Hudo in prav hudo je komaj

Nepotrebni dlačici

na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahkoto, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo **Erbol-praska**. — To sredstvo takoj odstrani dlačice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15.— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

takrat, če starima ni toliko za vzgojo otroka kakor samo za to, da snabi ali zetu nagajata, da ju hočeta za vsako ceno poučevati in jima pokazati, da sta še »zelenca«...

Mladi oče pravi in trdi, da mora otrok spisati svoje naloge sam in brez tuje pomoči. »Če je treba čepeti pri otroku,« pravi »ne bo iz naloge ne iz otroka nič.« Prav, celo jako prav! Vendar so tudi v teh primerih okolnosti, ki dovoljujejo otroku pravico, da mu starša pomagata. Dedku pa ni — roko na srce — niti za vnučka, še manj pa za posebne okoliščine. Njemu v takem primeru ni otrok bitje, ki ga hoče vzgajati, temveč njegov odrasli sin ali zet. Kajti rekel bo po navadi: »Jaz sem svoji deci zmerom pomagal pri nalogah, če sem še tako truden prišel z dela!« To bi se torej preprosteje reklo: »Tebi, lenoba, se ne da mučiti! Mene poglej, vse drugačen in požrtvovalen oče sem bil!«

Mlada mamica je ponosna na svojega Metko, tri leta staro dekletce, ki si že sama obuje čevljičke. Toda babica

zabruna »boga, boga Metka, koliko se moraš ti revče mučiti. Pojdi k babici, ona ti bo pomogla pri obuvanju. Pet otrok sem imela in vsem petim sem obuvala čevlje, dokler niso začeli hoditi v šolo.« Po slovensko bi se to reklo: »Če sem zmogla jaz, bi ta lenoba sinahasta tudi lahkó!«

Taka nasprotja so najhujša. Otrok čuti v svoji nežni, za vsako malenkost sprejemljivi duši, da tu ne gre samo za njegovo blaginjo, za njegovo vzgojo, temveč za nekaj globljega, za osebnost nasprotja. Nič pa ne skeli otroka bolj kakor nesloga med tistimi, ki so mu blizu, ki jim je vdan in ki jih ljubi.

Bodite potrpežljivi, bodite složni! Mamica, ne vzroji, če vidiš, da je očka spet zagodel na nepravi struni. Ne reci mu vpričo otroka ničesar, ko najdeš hipec, da sta sama, pa ga oštej, toda prizanesljivo in ne delaj zdražbe ne prepira. Tako bo zmerom izprevidel napako; toda vpričo otroka bi ga bilo sram tvoje poučne besede. Ni ga, to si zapiši za uho, ni ga vzgojnega ukaza, ki bi bil slabši kakor dokazovanje zgrešenega navodi-

Izpadanje las in prhljaj

prepreči samo znano sredstvo **Voda iz kopriv**. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

la v otrokovi navzočnosti. Karkoli otroku rečeš, najsibo ukaz, pohvala ali opomin, mora veljati. Veljati mora, čeprav ni najbolj prav, kajti drugačen opomin za isto pogreško iz ust drugega je strup, boli otroka in njegova zakonskega druga in ubija v nežni otrokovi duši spoštovanje in vdano zaupanje. Vzgoja, to si zapomni, starši, je samo ena, sporazumna z obeh strani. Dveh vzgoj ni, in če sta, sta manj od nobene.

Meščanska kuhinja

Jagode

Jagode so zelo okusen sad. Letos jih je prav mnogo, le škoda, da jih neprestano deževje preveč uniči.

Jagode so najboljše kar sirove, potresene s sladkorjem. Osvežujoče in okusne so, če jih polijemo z mrzlim

Solne pege

in druge nečistosti na obrazu prizadevajo ženskam velike skrbi. Če se jih žele v najkrajšem času iznebiti in dobiti krasno, čisto in belo polt, naj uporabljajo originalno **Holandsko mlečno kremo**. Uspeh se opazi že po prvem dnevu. 1 lonček z navodilom stane Din 15.— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

mlekom. Vse eno je, ali je mleko sladko ali skisano. Polijemo jih lahko tudi s kislom ali sladko smetano, najokusnejše so pa, če jih vmešamo v stolčeno sladko smetano. Moškim so jagode najbolj všeč, če so namočene v precej osladkanem črnem vinu. Kakorkoli jih pripravimo, operimo jih vselej pred uporabo. Toda mušic ne

smemo odstraniti pred pranjem, ker vsrka sicer jagoda preveč vode vase in ni več tako okusna in dehteča.

Barvanje las

ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z **Oro-barvo** za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zagotovljena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30.— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Kljub temu, da so jagode najokusnejše, če jih uživamo takšne, kakršne nam jih narava dá, dobro je vendar, da si ta zdravi in dobri sad shranimo tudi za kasnejše letne dobe, ko ni več svežega sadja.

Poglejmo kako se dá to pripraviti! Prvo navodilo bo za posteklenjene jagode (glazirane). Seveda je treba take jagode kmalu pojesti, ker ne ostanejo dolgo okusne. So pa poslatica, da je kaj. Komur ni žal za čas, ki ga bo porabil za posteklenjenje, bo nagrajen s prav posebnim užitkom, ko jih bo jedel.

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

Posteklenjene jagode

Jagode dobro operemo in jih stresemo na suho čisto platno, da se vsa voda temeljito odcedi. Vsako jagodo nabodemo na zobotrebec, ali jih pa nanizamo po deset na aluminijasto ali kositrno žico. Sladkor (za pol kile sadja ¼ kile sladkorja) kuhamo tako dolgo, da se vleče. Z zobotrebem napravimo poskušnjo, tako da ga omočimo v skuhanem sladkorju in ga takoj nato vtaknemo v mrzlo vodo. Če se sladkor na zobotrebem hitro strdi in na zunaj ostekleni, je že dovolj gost, če ne, ga moramo še dalje kuhati. Če poskus večkrat ponovimo, bomo že zadeli pravo gostoto sladkorja. Seveda je treba paziti, da se sladkor ne prismodi. Ko je sladkor pripravljen, pomakamo jagodo za jagodo (ali celo vrsto jagod na žici) v sladkor. Pomočili jih je treba samo za hip, potem jih pa vrteti z zobotrebem ali žico, da se sladkor odcedi. Na porcelanastem krožniku jih sušimo in spravimo v škaflo na hladnem suhem prostoru.

Pet škatlic veramona

(Nadaljevanje s 1. strani.)

vavih mlak, na postelji je ležala neka neznana ženska, mrtva, na oknu je pa visel Peter Podkrajšek s prerezanimi žilami. Iz pisem, ki so jih našli pri njima, so sklepali, da sta šla prostovoljno v smrt.

V sobi je bilo vse navzkriž, posteljnina, obleka, sobna oprava. Tla, stene in

Lepe dekliške prsi

dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem **Eau-de-Lahore**. — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40.— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

okno so bile vse obrizgane s krvjo, ki je morala v curkih brizgati iz prerezanih žil.

V mrtvem Podkrajšku je uradnica spoznala onega neznanega moškega, ki je bil v sobi njenega šefa, ko mu je zmanjkalo 28.000 Din. Tako se je s te strani afera razjasnila. Le nečesa policija ni mogla dognati. Zdravnik je namreč ugotovil, da je nesrečna Olga-Cvijeta zaužila 5 škatlic veramona in za tem umrla. Toda smrt je nastopila že dva dni preden so vdrlj v sobo, cela dva dni pred smrtjo njenega moža. Ali je Peter Podkrajšek oba dni prebil sam v sobi kraj svoje mrtve žene? Ali je obupana žena iz lastnega nagiba pogoltnila veramon in se zastrupila — ali jo je pa njen mož k temu prisilil? A če je šla radovoljno v smrt, kako si je potem razlagati tolik nered v sobi? Ali je od strašnih bolečin zblaznela in razmetala posteljnino in obleko po sobi? Ali se je pa njenemu možu od groze, ko se je kakor preganjana zver skrival dva dni kraj svoje mrtve žene, omračil um, da je pobesnel?

Na ta vprašanja ne bomo nikoli vedeli točnega odgovora. Edina, ki bi nanje mogla odgovoriti, nesrečna Cvijeta in njen mož, počivata v grobu...

Poravnajte naročnino!